3.3 Úrovně rozvoje kompetencí a jejich ukazatele

Sledovatelnost rozvoje kompetencí

18 klíčových kompetencí rámce DUAL.AI.TEACHer je formulováno poměrně obecně a tvoří základní strukturu jednotlivých oblastí kompetencí. **Pro usnadnění sebehodnocení i hodnocení druhými a sledování individuálního rozvoje kompetencí** je každá z klíčových kompetencí rozpracována do **konkrétních, pozorovatelných vzdělávacích cílů rozdělených do tří úrovní pokročilosti.**

Jednotlivé úrovně vycházejí z jednoho z nejpoužívanějších modelů ve vzdělávání, revidované Bloomovy taxonomie (Anderson & Krathwohl, 2001; Krathwohl, 2002). Její základní princip je jednoduchý: poznávací procesy se postupně rozvíjejí od zapamatování a porozumění přes aplikaci a analýzu až po hodnocení a tvorbu. **To, co se mezi jednotlivými úrovněmi mění, tedy není obsah ani téma, ale kognitivní hloubka myšlení a jednání**, kterou je pedagog schopen s daným obsahem prokázat.

Úrovně rozvoje kompetencí a jejich ukazatele

Tato postupně rostoucí náročnost poznávacích procesů se odráží ve formulaci vzdělávacích cílů. Každý cíl obsahuje konkrétní sloveso vycházející z Bloomovy taxonomie (např. rozpoznat, uplatnit, kriticky posoudit). Toto sloveso vyjadřuje, co by měl učitel na dané úrovni dokázat, a umožňuje tak formulovat vzdělávací cíle konkrétně a způsobem, který umožňuje ověřit jejich dosažení.

Úroveň	V praxi pedagogové dokážou...	Kognitivní procesy (operátory)

Úroveň 1 Orientační povědomí	rozvíjejí počáteční profesní orientaci tím, že se učí, co je AI, co dokáže a co je v sázce. Rozpoznávají a vybavují si klíčové koncepty a nástroje AI, uvádějí příklady, třídí je a vlastními slovy shrnují hlavní příležitosti a rizika.	**Zapamatovat** (rozpoznávání, vybavování) **Základní porozumění** (interpretace, uvádění příkladů, třídění, shrnování)
Úroveň 2 Reflektivní zavádění	aplikují a kriticky hodnotí postupy související s AI ve vlastní výuce. Cíleně používají nástroje AI ve výuce a při hodnocení, vysvětlují a porovnávají různé přístupy a výstupy, porovnávají výstupy generované AI s vlastním odborným úsudkem a analyzují přínosy, omezení a výchozí předpoklady.	**Vyšší porozumění** (vysvětlování, porovnávání) **Aplikovat** (provádění, implementace) **Analyzovat** (rozlišování, uspořádávání, přisuzování) **Hodnotit** (kontrola, kritické posuzování)
Úroveň 3 Transformativní vedení	odpovědně navrhují a dále rozvíjejí vzdělávací praxi související s AI a zároveň zastávají vedoucí roli přesahující rámec vlastní třídy. Hodnotí postupy využívající AI podle pedagogických a etických kritérií, vytvářejí nové přístupy podpořené AI a podporují kolegy i vlastní instituci v odpovědném používání AI.	**Tvořit** (generování, plánování, tvorba)

Logika stojící za jednotlivými úrovněmi

Jednotlivé úrovně na sebe postupně navazují. Každá vyšší úroveň staví na kognitivních procesech úrovní pod ní. V souladu s Krathwohlem (2002) se však jedná spíše o hierarchii narůstající složitosti než o soubor přísně oddělených fází. Sousední kategorie se mohou překrývat a hranice mezi jednotlivými úrovněmi jsou spíše plynulé než ostré.

Zatímco Úroveň 1 poskytuje nezbytný základ a Úroveň 3 představuje rozšířenou roli v oblasti inovací a profesního vedení, **Úroveň 2 tvoří primární cílovou dimenzi pro pedagogy**. Všichni pedagogové by měli být schopni cíleně začlenit AI do vlastní praxe, posuzovat její výstupy pomocí vlastního odborného úsudku a kriticky reflektovat její pedagogické přínosy, omezení a výchozí předpoklady. Úroveň 2 tedy popisuje úroveň kompetence potřebnou pro informovanou, odpovědnou a reflektivní pedagogickou praxi ve vzdělávacím prostředí ovlivněném AI.

Revision #7
Created 2026-09-02 08:50:45 UTC by Alexander
Updated 2026-11-04 09:33:12 UTC by Magdalena